

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA Anayasa'nın 98. ve TBMM İktüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 01.08.2023

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili

Erzurum Milletvekili

Bireysel silahlanmaya ilişkin sağlıklı veriler olmasa da son yıllarda cezaevinde bulunanlar arasında ateşli silah kullanımına ilişkin suçlardan cezaevinde olanların sayısı bu meselenin derinlikli olarak ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bireysel silahlanmaya ilişkin denetim mekanizmaları yeterli olmaması ve internet üzerinden alınan silahların tespit edilememesi ise Türkiye'de bireysel silahlanma oranlarının tespitini olanaksız kılmaktadır. Bu konuda Adalet Bakanlığı da gerekli çalışmaları yürütmediğinden bireysel silahlanma sonucu meydana gelen yaşam hakkı ihlalleri, ne yazık ki görmezden gelinmektedir. Oysa çeşitli kurum, dernek ve vakıfların yürüttükleri çalışmalar sonucu elde edilen veriler son derece vahim bir tablo çizmektedir.

Jandarma Genel Komutanlığı'nın verilerine göre 2018 yılından bu yana silah bulundurma ruhsatı yüzde 100'ün üzerinde artmış; 2018'de 7 bin 630 olan silah bulundurma ruhsatı alan kişi sayısı, 2021 yılında 16 bin 569 olmuştur. 2018'de 3 bin 41 kişi taşıma ruhsatı alırken bu sayı 2021'de 9 bin 870'e çıkmıştır. 2021 yılında 3 bin 801 silahlı şiddet olayı yaşandığı bilgisi kayıtlara yansımıştır.

Geçtiğimiz yıl EGM'den yapılan açıklamada, "bireysel silahlanmanın arttığı ve Türkiye'de 25 milyon ruhsatsız, 2,5 milyon ruhsatlı silah olduğu" yönünde bir internet sitesinde "çarpıtma" bilgilerle bir haberin yer aldığı belirtilerek daha önce de benzer bir haber nedeniyle yalanlama yayımlamak zorunda kalındığı ifade edilmiş; bu

konudaki yalan haberlerle mücadelenin sürdürüleceği vurgulanmıştır. Aynı açıklamada son 5 yılda yeni verilen ruhsatlı silah sayılarında azalma olduğu kaydedilmiş; "Ülkemiz genelinde kamu görevlisi 244 bin 184, emekli kamu görevlisi 198 bin 428, can güvenliği 53 bin 312, meslek mensubu 131 bin 841 olmak üzere toplam 627 bin 765 taşıma ruhsatlı silah bulunmaktadır." bilgisi paylaşılmıştır. Ayrıca açıklamada, yılın ilk 6 ayında 13 bin 868'i bulundurma, 25 bin 373'ü de taşıma olmak üzere 39 bin 241 silah ruhsatının düzenlendiği bildirilmiştir. Emniyet ve jandarma sorumluluk bölgelerinde son 5 yıllık dönemde -2017-2022 arası- ateşli silah ve kesici delici aletle işlenen toplam olay sayısı ve bu olaylarda hayatını kaybeden kişi sayısında da düşüş olduğuna işaret edilen açıklamada, "2017 yılında olay sayısı 1730 iken, 2021 yılında bu sayı 1491'e gerilemiştir. Hayatını kaybedenlerin sayısı ise 2017'de 1918 iken, 2021'de 1633'e düşmüştür." ifadelerine yer verilmiştir.

Öte yandan, 2006- 2021 yılları arasında Adli Tıp Kurumu istatistiklerine göre silahla yaralanma muayenelerinin 127 bin 594'e, bunların arasındaki ölümlerin ise 28 bin 286'ya çıktığı bilgisi kamuoyuna yansımıştır. Nitekim artan kadın cinayetleri bu verileri destekler niteliktedir. Umut Vakfının 2022 yılı verilerine göre; medyaya 3 bin 984 silahlı şiddet olayı yansımış; silahlı şiddet olaylarında 2 bin 278 kişi öldürülmüş ve 4 bin 231 kişi de yaralanmıştır. Silahlı şiddet olaylarının 616'sında (yüzde 15.46) kesici aletler kullanılırken 3 bin 368 (yüzde 84.54) cinayet ateşli silahlarla işlenmiştir. Ateşli silahların türüne bakıldığında; 143'ü beylik silahı olmak üzere (asker ve polislerin kullandığı resmi silahlar) 2 bin 528 olayda tabancalar, 840 olayda ise kaleşnikoflar dahil çeşitli tüfekler kullanılmıştır. Aynı rapora göre, Türkiye'de yüzde 85'i ruhsatsız olmak üzere en az 25 milyon silah bulunduğu ifade edilmiştir. Bu veriler bireysel silahlanmanın sayılarına yönelik haberlerin değil, bireysel silahlanmasının engellenmesi gerekliliğini vurgulamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Son on yıl içerisinde Türkiye'de kaç kişiye silah bulundurma, kaç kişiye silah taşıma ruhsatı verilmiştir?
- 2- Son on yıl içerisinde silah taşıma, iş yerinde silah bulundurma, meskende silah bulundurma, yivli av tüfeği ve yivsiz tüfek ruhsatı verilmiştir?
- 3- Son on yıl içerisinde kaç adet kaçak silah yakalanmıştır ve bunların türleri nedir?
- 4- Ruhsatlı silahların ruhsatsız silahlara oranı nedir?
- 5- Son 10 yıl içerisinde yıllara göre bireysel silahlarla kaç adet cinayet ve yaralama vakası yaşanmıştır? Bunların kaç ruhsatlı, kaç ruhsatsız silahlarla işlenmiştir?
- 6- Son on yıl içerisinde kaç adet meskun mahalde silah atma olayı yaşanmıştır?
- 7- Son 10 yıl içerisinde yıllara göre kaç adet silahlı aile içi şiddet vakası yaşanmıştır? Bu olaylar neticesinde kaç kadın yaşamını yitirmiştir?

- 8- Son 10 yıl içerisinde yıllara göre, kişilere karşı kaç şiddet olayı gerçekleşmiştir? Bu olaylarda kaç kişi yaşamını yitirmiş, kaç kişi yaralanmıştır? Olaylarda ele geçirilen ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısı kaçtır?
- 9- Son 10 yıl içerisinde yıllara göre, çocuklara karşı kaç şiddet olayı gerçekleşmiştir? Bu olaylarda kaç çocuk yaşamını yitirmiş, kaç çocuk yaralanmıştır? Olaylarda ele geçirilen ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısı kaçtır?
- 10- Son on yılda meydana gelen sağlık emekçilerine yönelik şiddet olaylarında kaç sağlık emekçisi bireysel silahlanma sonucu yaşamını yitirmiştir?
- 11- Son on yıl içerisinde kaç avukat uğradığı silahlı saldırılarda yaşamını yitirmiştir?
- 12- Son on yıl içerisinde okullarda meydana gelen şiddet olayları sayısı nedir? Kaçı bireysel silahlanma ile ilişkilidir?
- 13- Bireysel silah kullanımının son on yıl içerisinde illere göre dağılımı ne şekildedir?
- 14- Emniyet Genel Müdürlüğü verileri ile Adli Tıp Kurumu verileri neden örtüşmemektedir?
- 15- Emniyet Genel Müdürlüğü verileri ile kamuoyuna yansıyan şiddet ve silah kullanımına dair veriler neden örtüşmemektedir?
- 16- Mücadele edilmesi gereken bireysel silahlanmaya ilişkin verilerin paylaşılması mıdır, bireysel silahlanma mıdır?
- 17- Silah ruhsatı verilirken hangi kriterler göz önünde bulundurulmaktadır?
- 18- Bakanlığınızın bilgisi haricinde yasal olmayan yollarla edinilen bireysel silah bilgisi mevcut mudur?
- 19- Kişilerin internet üzerinden silah teminini kolaylaştıran yöntemlerin engellenmesi gündeminizde olacak mıdır?
- 20- Çeşitli ülkelerde artan şiddet vakalarının engellenmesi amacı ile bireysel silahlara erişim, bunların kullanımı, denetimi yönünde zorlaştıracı düzenlemeler yapılmaktadır. Bu noktada bireysel silahlanmanın neden olduğu sorunların çözümü ve bireysel silahlanmanın yaygınlaşmasının önüne geçilmesi amacıyla bir çalışma yürütülmesi gündeminizde midir?
- 21- Kayıtsız ve kontrolsüz silahlanmanın denetimini sağlamak amacıyla yapılan çalışmalar nelerdir?